

ЧАСТИНА 1

Прочитайте наведений нижче фрагмент тексту і виконайте завдання 1-9.

Текст 1

Надворі весна вповні. Куди не глянь — скрізь розвернулося, розпустилося, зацвіло пишним цвітом. Ясне сонце, тепле й приязне, ще не вспіло наложити палючих слідів на землю: як на Великдень дівчина, красується вона в своїм розкішнім убранні... Поле — що безкрає море — скільки зглянеш — розіслало зелений килим, аж сміється в очах. Над ним синім шатром розіп'ялось небо — ні плямочки, ні хмарочки, чисте, прозоре — погляд так і тоне... З неба, як розтоплене золото, ллється на землю блискучий світ сонця; на ланах грає сонячна хвиля; під хвилею спіє хліборобська доля... Легенький вітрець подихав з теплого краю, перебігав з нивки на нивку, живить, освіжав кожну билинку... І ведуть вони між собою тиху-таємну. розмову: чутно тільки шелест жита, травиці... А згори лине жайворонкова пісня: доноситься голос, як срібний дзвіночок, — тремтить, переливається, застигав в повітрі... Перериває його перепелячий крик, зірвавшись угору; заглушає докучне сюрчання трав'яних коників, що як не розірвуться, — і все те зливається до купи в якийсь чудний гомін, вривається в душу, розбуркує в ній добрість, щирість, любов до всього... Гарно тобі, любо, весело! На серці стихають негоди на думку не лізуть клопоти: добра надія обгортає тебе добрими думками, бажаннями... Хочеться самому жити й любити; бажаєш кожному щастя. Недаром в таку годину — аби неділя або яке свято — хлібороби виходять на поле хліба обдивлятися!

Отакої саме пори, в неділю, після раннього обіднього часу, — тим шляхом, що, звившись гадюкою, пославсь од великого села Пісок аж до славного колись Ромодану, — йшов молодий чоловік. "Не багатого роду!" — казала проста свита, накинута наопашки, — "та чепурної вдачі", — одмовляла чиста, біла, на грудях вишивана сорочка, виглядаючи з-під свити. Червоний з китицями пояс теліпався до колін, а висока сива шапка з решетилівських смушків, перехилиючись набакир, натякала про парубоцьку вдачу...

Ішов справді парубок. На перший погляд — йому, може, літ до двадцятка добиралося. Чорний шовковий пух тільки що висипався на верхній губі, де колись малося бути вусам; на мов стесаній борідці де-где поп'ялось тонке, як павутиння, волоссячко. Ніс невеличкий, тонкий, трохи загострений; темні карі очі — теж гострі; лице довгообразе — козаче; ні високого, ні низького зросту, — тільки плечі широкі, та груди високі... Оце й уся врода. Таких парубків часто й густо можна зустріти по наших хуторах та селах. Одно тільки в цього неабияке — дуже палкий погляд, бистрий, як блискавка. Ним світилася якась незвичайна сміливість і духовна міць, разом з якоюсь хижою тугою...

Парубок плівся повагом, позакладавши руки назад себе; позирав навкруги своїми блискучими очима; іноді зупинявся й довго розглядав зелене нив'я. То знову йшов; то знов становився де-небудь на згірку — і знов оглядав поле. Ось перейшов і драний місточок посеред лук, на низині, у балці. Під ним ще не висохли весняні калюжі — аж зацвіли, позеленіли: кумкають в них жаби рано й вечір. От опинивсь на невеличкім горбу по той бік місточка; став, обернувся лицем до його; глянув на рудку; перевів погляд на крайне жито. "Оже, тут кращі хліба, ніж під селом, — подумав сам собі, — тут, мабуть, сильніший дощ пройшов..." Знов повернувся, — і рушив далі.

Відповіддю до завдань 1-7 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишеть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

1 До якого жанру належить твір Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Відповідь: _____.

2 На початку твору автор подає розлогий опис природи. Як називається такий спосіб зображення у літературі?

Відповідь: _____.

3 Як у літературознавстві називається опис зовнішності людини, що використаний у поданому уривку?

Відповідь: _____.

4 Установіть відповідність між героєм та його вчинком у творі.
До кожної позиції першої колонки доберіть відповідну позицію з другої колонки.

Герой	Вчинок
А) Максим Гудзь	1) убиває панського сторожа
Б) Галя	2) отримує за службу орден Георгія
В) Чіпка	3) відмовляється за гроші від одруження з Галею
	4) вішається з горя

Відповідь запишіть цифрами в таблиці і перенесіть до бланку відповідей №1.

Відповідь:

А	Б	В

5 Назвіть ім'я персонажа, якого описано на початку твору.

Відповідь: _____.

6 Укажіть прізвище Чіпки, головного героя твору.

Відповідь: _____.

7 Укажіть другу назву твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».

Відповідь: _____.

Для виконання завдань 8 і 9 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

8 Поясніть значення алегоричної назви твору Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».

9 З'ясуйте, у чому полягає типовість Чіпки як героя свого часу (після реформи 1861 р.), звертаючись до прикладів творів української літератури, які б розкривали драму «пропащої сили», нереалізованих можливостей людини. Наведіть 2-3 приклади.

Текст 2

Половчиха, вирядивши в море чоловіка, виглядала його шаланду, її серце обдував трамонтан, її серце ладне було вискочити з грудей, а з моря йшли холод та гуркіт, море зажерливо рехло, схопивши її Мусія. Вона не показувала перед морем страху, вона мовчки стояла на березі - висока й сувора, їй здавалося, що вона - маяк негасимої сили.

«Ой, пішов ти в море, Мусієчку, - голосила вона мовчки, – та й слід твій солоня вода змила. Та коли б я знала та бачила, я б той слідок долонями прогортала та до бебега тебе покликала. Ой, подми, вітре-трамонтане, оджени в море негоду та оджени й тумани, а я стоятиму тут самотня до краю, і хоч би з мене дерево стало, то я б усіма вітами над морем махала й листям би шуміла».

І після довгих віків показалаь шаланда в морі, ледве мріла вона серед хвиль, надовго ховалася за водяними горбами, з'являлася на хвилю і впірнала, мов у безодню. Вона билася з штормом груди в груди, а на березі лише шерхіт хвиль, і страшно глянути на шаланду, як людина – самотня вона серед водяних гір. Розгойдує її море, кидає через хвилі, прошиває нею хвилі, холодні бризки печуть вогнем, примерзає до тіла мокра одежа, тільки ж – не піддається рибалка, Мусій з чужим чоловіком б'ються до берега!

Стара Половчиха не зводила з них очей, її серце було з шаландою, на березі гомоніли рибалки з Мусієвої артілі, з селища бігли діти до моря. На березі виріс натовп, осторонь стояла стара степовичка Половчиха, вона

мужньо дивилася на боротьбу її чоловіка, туман кублився над морем, був лютий холод.

«Гребуть, – сказав хтось, – та хіба допоможеш їм у такий шторм?» Молодші рибалки кинулися до шаланд, їм заступили дорогу старші, «не дурій, хлопці, шаланди загинуть, і вас краби поїдять, а артіль наша бідна, голова артілі Мусій Половець, він нам за шаланди голови поодриває, коли живий впливе».

Відповіддю до завдань 1-7 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишіть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

1 Укажіть назву твору Ю. Яновського.

Відповідь: _____.

2 Укажіть жанр твору.

Відповідь: _____.

3 Укажіть літературний напрям, до якого належить твір.

Відповідь: _____.

4 Установіть відповідність між художнім засобом та прикладом з твору.

До кожної позиції першої колонки доберіть відповідну позицію з другої колонки.

Художній засіб

А) персоніфікація

Б) тавтологія

В) порівняння

Приклад

1) У пилюці, як у тумані, блискали постріли.

2) Половець для чогось помацав свої кощаві руки.

3) І дощ, витрусивши безліч краплин, посунув свої хмари далі.

4) А над берегом моря походжає старий Половець, він думає думу.

Відповідь запишіть цифрами в таблиці і перенесіть до бланку відповідей №1.

Відповідь:

А	Б	В

5 Яку назву має шаланда – «гордість усієї артілі»?

Відповідь:_____.

6 До якого природного явища звертається Половчиха біля моря за допомогою?

Відповідь:_____.

7 Хто з героїв твору наділений характеристикою «маяк негасимої сили»?

Відповідь:_____.

Для виконання завдань 8 і 9 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

8 Розкрийте образ головної героїні твору – Половчихи.

9 На початку твору автор описує сцену чекання на березі штормового моря, як символ краси вірності. З яким твором української літератури суголосна ця сцена?

Текст 3

Тут Іван сів одпочити.

Ніжно дзвеніла над ним хвоя смерек, змішавшись з шумом ріки, сонце наляло злотом глибоку долину, зазеленило трави, деś курився синій димок од ватри, з-за Ігриця оксамитовим гулом котився грім.

Іван сидів і слухав, забувши зовсім, що має доглядати корови.

І ось раптом в сій дзвінкій тиші почув він тиху музику, яка так довго і невловимо вилась круг його вуха, що навіть справляла муку! Застиглий і нерухомий, витягнув шию і з радісним напруженням ловив дивну мелодію пісні. Так люди не грали, він принаймні ніколи не чув. Але хто грав? Навкруги була пустка, самотній ліс і не видно було живої душі. Іван озирнувся назад, на скелі, – і скаменів. На камені, верхи, сидів "той", щезник, скривив гостру борідку, нагнув ріжки і, заплющивши очі, дув у флюяру. "Нема моїх кіз... Нема моїх кіз..." – розливалась жалем флюяра. Та ось ріжки піднялись вгору, щоки надулись і розплющились очі. "Є мої кози... Є мої кози..." – заскакали радісно згуки, і Іван з жахом побачив, як, виткнувшись з-за галузок, затрясли головами бородаті цапи.

Він хтів тікати – й не міг. Сидів прикутий на місці і німо кричав од холодного жаху, а коли врешті видобув голос, щезник звинувся і пропав раптом у скелі, а цапи обернулись в коріння дерев, повалених вітром.

Іван гнав тепер вниз, без тями, наосліп, рвав зрадливі обійми ожин, ламав сухі гіллячки, котився по слизьких мхах і з жахом чув, що за ним щось женеться. Нарешті впав. Скільки лежав, не пам'ятає.

Прийшовши до себе і вздрівши знайомі місця, він заспокоївся трохи. Здивований, наслухав якийсь час. Пісня, здавалось, бриніла вже в ньому. Він вийняв денцівку. Зразу йому не йшло, мелодія не давалась. Починав грати спочатку, напружував пам'ять, ловив якісь згуки, і коли врешті знайшов, що віддавна шукав, що не давало йому спокою, і лісом поплила чудна, не відома ще пісня, радість вступила у його серце, залляла сонцем гори, ліс і траву, заклекотіла в потоках, підняла ноги в Івана, і він, пожбурнувши денцівку в траву та взявшись у боки, закрутився в танці. Перебирав ногами, ставав легко на пальці, бив босими п'ятами в землю, щібав голубці, крутився і присідав. "Є мої кози... Є мої кози..." – щось співало у ньому. На сонячній плямі полянки, що закралась в похмуре царство смерек, скакав біленький хлопчик, немов метелик пурхав зі стебла на стеблину, а обидві корови – жовтаня і голубаня, просунувши голови межи галузки, привітно дивились на нього, жуючи жуйку, та зрідка дзвонили йому до танцю.

Так знайшов він у лісі те, чого шукав.

Відповіддю до завдань 1-7 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишеть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

1 Укажіть прізвище автора твору «Тіні забутих предків».

Відповідь: _____.

2 До якого літературного жанру належить твір?

Відповідь: _____.

3 Від кого Іван почув у лісі мелодію, яку він так давно шукав?

Відповідь: _____.

4 Установіть відповідність між героєм та дією твору.

До кожної позиції першої колонки доберіть відповідну позицію з другої колонки.

Герой	Дія
А) Іван	1) видобуває у старий спосіб вогонь
Б) Марічка	2) постійно ворожить, зраджує близькій людині
В) Палагна	3) потопав в Черемоші
	4) покидає рідне село й повертається через шість років

Відповідь запишіть цифрами в таблиці і перенесіть до бланку відповідей №1.

Відповідь:

А	Б	В

5 Яку пару закоханих із світової літератури нагадує Іван і Марічка з твору «Тіні забутих предків»?

Відповідь:_____.

6 Хто екранізував «Тіна забутих предків»? Укажіть прізвище.

Відповідь:_____.

7 Де розгортаються події у творі «Тіні забутих предків»? Слово запишіть в початковій формі.

Відповідь:_____.

Для виконання завдань 8 і 9 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

8 У чому щастя і трагедія Івана і Марічки?

9 До якого твору української літератури близький за ідейно-тематичним спрямуванням твір «Тіні забутих предків»? У чому можна зіставити ці твори?

Текст 4

Марфа – тоді її в селі за маленький зріст звали «маленькою Марфою» – знала, що лист від тата приходить раз на місяць. Вона чула його, мабуть, ще здалеку, той лист, мабуть, ще з півдороги. І ждала. Прийде до пошти, сяде на поріжку – тонесенька, тендітна, в благоденній вишиваній сорочині й рясній спідничині над босими ногами – і сидить, сяє жовтими кучерями з-під чорної хустки: втекла від молотарки або від косаря, за яким в'язала, або з лук, де сіно скиртують.

Сидить на поріжку і обриває пелюстки на ромашці, шепочучи: «Є — нема, є — нема, є...»

Коли з пошти виходив наш поштар дядько Левко — височенний, худющий, як сама худорба, з брезентовою поштарською сумкою через гостро підняте вгору плече, Марфа підхоплювалася йому назустріч і питалася тихо, зазираючи знизу в його очі:

— Дядечку Левку, а од Мишка є письомце?

— Нема,— одказував Левко, блукаючи очима поверх золотого Марфиного волосся, що вибилося з-під чорної хустки.

— Не брешіть, дядечку. Є...

— Ну — є! Є... так не тобі, а Софії.

— Дядечку Левку! Дайте я його хоч у руках подержу...

— Нельзя. Чужі письма нікому давати не можна. Заборонено.

— Я тільки в руках подержу, дядечку, і оддам. Сині Марфині очі заплавають слізьми і сяють угору на дядька Левка — ще синіші.

Левко озирається довкола, зітхає немічно худими грудьми і манить Марфу пальцем за пошту. Там він дістає із суми конверт і простягає Марфі:

— На. Тільки нікому не кажи, що давав, бо за це... виженуть мене.

— Ні-ні-ні, дядечку! — аж похлинається від щирості Марфа. — Ось вам хрест святий!

Вона хапає з Левкових пучок листа — слъози рясно котяться їй по щоках — пригортає його до грудей, цілує в зворотну адресу...

— Чорнила слізьми не розмаж, — каже Левко і одвертається: жде.

Марфа, якщо поблизу не видно людей, нескоро віддає йому листа, мліючи з ним на грудях, і шепоче, шепоче...

— Ну, от бачте, нічого я йому і не зробила... Тепер несіть Софії. Я ж нічого йому не зробила... Спасибі, дядечку, рідненький... Нате вам осьо, вип'єте за його здоров'я.

Вона дістає з-за пазухи пожмаканого карбованця і вкладає Левкові в долоню.

— Хіба що за його здоров'я, — бурмотить Левко, — а так зроду не взяв би...

І чимчикує в село, наставивши вгору гостре плече з Порожньою майже сумою (тоді не дуже-то люди писали один одному).

А Марфа біжить на роботу, птахою летить, щоб дов'язати до вечора свої шість кіп — і вітер сушить — не висушить слъози в її очах.

Відповіддю до завдань 1-7 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишіть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

1 Укажіть прізвище автора твору «Три зозулі з поклоном».

Відповідь: _____.

2 До якого літературного жанру належить твір «Три зозулі з поклоном»?

Відповідь: _____.

3 Від якої особи ведеться розповідь у новелі?

Відповідь: _____.

4 Установіть відповідність між героєм твору та його реплікою.

До кожної позиції першої колонки доберіть відповідну позицію з другої колонки.

Герой	Репліка
А) Марфа	1) Чорнила слізьми не розмаж.
Б) Соня	2) Натє вам осьо, вип'те за його здоров'я.
В) дядько Лев	3) Дивлюсь, а вона вже на поріжку сидить, жде...
	4) Чому вони не одружилися, так одне одного чуючи?

Відповідь запишіть цифрами в таблиці і перенесіть до бланку відповідей №1.

Відповідь:

А	Б	В

5 Яку частину листа цілувала Марфа?

Відповідь: _____.

6 Ким працював дядько Левко?

Відповідь: _____.

7 Укажіть ім'я дружини Михайла.

Відповідь: _____.

Для виконання завдань 8 і 9 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

8 Простежте, чи традиційно розв'язується у творі «Три зозулі з поклоном» проблема любовного трикутника.

9 До якого твору української літератури близький за ідейно-тематичним спрямуванням твір «Три зозулі з поклоном»? У чому можна зіставити ці твори?

Прочитайте наведену нижче поезію і виконайте завдання 10-16.

Текст 1

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі,
Горами хвилю підійма.
І блідний місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі
То виринав, то потопав.
Ще треті півні не співали,
Ніхто нігде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.

Відповіддю до завдань 10-14 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишуть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

10 Назвіть прізвища автора поданого уривку з балади «Причинна».
Відповідь: _____.

11 До якого виду лірики умовно можна віднести поданий уривок?
Відповідь: _____.

12 Визначте розмір, яким написано поезію (не вказуючи кількість стоп).
Відповідь: _____.

13 З наведеного нижче переліку виберіть три назви художніх засобів та прийомів, що використані автором у рядках. Номери вкажіть у порядку зростання.

І блідний місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі
То виринав, то потопав.

1) поетичне звертання

4) порівняння

2) метафора

5) епітет

3) гіпербола

Відповідь:

Впишіть відповідні номери у таблицю і перенесіть у бланк відповідей №1.

14 Вкажіть спосіб римування поезії.

Відповідь:_____.

Для виконання завдань 15 і 16 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

15 Проаналізувавши фрагмент із балади «Причинна», вкажіть, які художні засоби близькі до народнопісенної творчості.

16 У яких ліричних творах української літератури відображена краса природи? У чому ці твори перекликаються з поезією Т.Г. Шевченка?

Текст 2

Ви знаєте, як липа шелестить
У місячні весняні ночі? —
Кохана спить, кохана спить,
Піди збуди, цілуй їй очі,
Кохана спить...
Ви чули ж бо: так липа шелестить.
Ви знаєте, як сплять старі гаї? —
Вони все бачать крізь тумани.
Ось місяць, зорі, солов'ї...
«Я твій», — десь чують дідугани.
А солов'ї!..
Та ви вже знаєте, як сплять гаї!

Відповіддю до завдань 10-14 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишіть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

10 Укажіть прізвище автора поезії «Ви знаєте, як липа шелестить...».
Відповідь:_____.

11 До якого виду лірики належить поезія?
Відповідь:_____.

12 Визначте розмір, яким написано поезію (не вказуючи кількість стоп).
Відповідь:_____.

13 З наведеного нижче переліку виберіть три назви художніх засобів та прийомів, що використані автором у поезії.

- 1) поетичне звертання
- 2) поетичне ствердження
- 3) гіпербола
- 4) оксиморон
- 5) епітет

Відповідь:

Впишіть відповідні номери у таблицю і перенесіть у бланк відповідей №1.

14 Вкажіть спосіб римування поезії.

Відповідь:_____.

Для виконання завдань 15 і 16 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

15 Чому поезія «Ви знаєте, як липа шелестить...» тяжіє до усонародної поетичної творчості?

16 В яких творах українських письменників звучить тема охання і в чому ці твори можна зіставити з твором «Ви знаєте, як липа шелестить...».

Текст 3

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі
І земля убирається зрання...
Дише тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
і тремтить од солодкої муки...
В'яне серце моє од щасливих очей,
що горять в тумані наді мною...
Розливається кров і по жилах тече,
ніби пахне вона лободою...
Гей, ви, зорі ясні!.. Тихий місяцю мій!..
Де ви бачили більше кохання?..

Я для неї зірву Оріон золотий,
я — поет робітничої рані...
Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі
І земля убирається зрання...
Дише тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
і тремтить од солодкої муки...

Відповіддю до завдань 10-14 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишіть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

10 Укажіть прізвище автора поезії «Так ніхто не кохав...».
Відповідь: _____.

11 До якого виду лірики належить поезія?
Відповідь: _____.

12 Визначте розмір, яким написано поезію (не вказуючи кількість стоп).
Відповідь: _____.

13 З наведеного нижче переліку виберіть три назви художніх засобів та прийомів, що використані автором у рядках

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі
І земля убирається зрання...
Дише тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
і тремтить од солодкої муки...

- 1) поетичне звертання
- 2) метафора
- 3) гіпербола

- 4) градація
- 5) епітет

Відповідь:

Впишіть відповідні номери у таблицю і перенесіть у бланк відповідей №1.

14 Вкажіть спосіб римування поезії.

Відповідь:_____.

Для виконання завдань 15 і 16 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

15 Що дає підстави віднести поезію «Так ніхто не кохав...» до інтимної лірики?

16 Автор захоплююче і красиво відтворив світле почуття чистої любові. У яких поезія української літератури наявні такі почуття? У чому їх можна зіставити з поезією «Так ніхто не кохав...»?

Текст 4

Яблука допіли, яблука червоні!
Ми з тобою йдемо стежкою в саду.
Ти мене, кохана, проведеш до поля,
Я піду — і, може, більше не прийду.
Вже-я любов допіла під промінням теплим,
І її зірвали радісні уста,—
А тепер у серці щось тремтить і грає,
Як тремтить на сонці гілка золота.
Гей, поля жовтіють, і синіє небо,
Плугатар у полі ледве маячить—
Поцілуй востаннє, обніми востаннє;
Вміє розставатись той, хто вмів любить.

Відповіддю до завдань 10-14 є слово чи сполучення слів. Впишіть відповіді спочатку в текст роботи, а потім перенесіть їх у бланк відповідей №1 справа від номера відповідного завдання, починаючи з першої клітинки, без пробілів і будь-яких додаткових символів. Кожну букву пишіть в окремій клітинці згідно з наведеними у бланку зразками.

10 Укажіть прізвище автора поезії «Яблука допіли».
Відповідь:_____.

11 До якого виду лірики належить поезія «Яблука допіли»?
Відповідь:_____.

12 Визначте розмір, яким написано поезію (не вказуючи кількість стоп).
Відповідь:_____.

13 З наведеного нижче переліку виберіть три назви художніх засобів та прийомів, що використані автором у рядках

Яблука допіли, яблука червоні!

Ми з тобою йдемо стежкою в саду.

Ти мене, кохана, проведеш до поля,

Я піду — і, може, більше не прийду.

Вже-я любов допіла під промінням теплим,

І її зірвали радісні уста,—

А тепер у серці щось тремтить і грає,

Як тремтить на сонці гілка золота.

- 1) поетичне звертання
- 2) метафора
- 3) гіпербола
- 4) градація
- 5) порівняння

Відповідь:

Впишіть відповідні номери у таблицю і перенесіть у бланк відповідей №1.

14 Вкажіть спосіб римування поезії.

Відповідь: _____.

Для виконання завдань 15 і 16 використовуйте бланк відповідей №2. Запишіть спочатку номер завдання, а потім дайте відповідь на питання обсягом 5-10 речень. Відповіді записуйте чітко і розбірливо.

15 Що дає підстави віднести поезію «Яблука допіли» до інтимної лірики?

16 Від поезії «Яблука допіли» віє світлим смутком, печаллю розлуки. У яких поезія української літератури наявні такі почуття? У чому їх можна зіставити з поезією «Яблука допіли».

ЧАСТИНА 2

Для виконання завдання частини 2 використовуйте бланк відповідей №2. Виберіть тільки ОДНЕ з наведених нижче завдань (17.1, 17.2, 17.3). У бланку відповідей запишіть номер вибраного вами завдання. Дайте повну розгорнуту відповідь на проблемне питання (обсяг не менше 200 слів), використовуючи необхідні теоретично-літературні знання, опираючись на літературні твори, позицію автора і по можливості розкриваючи власне бачення проблеми. Відповідь записуйте чітко й розбірливо.

- 17.1** Торжество народної етики в п'єсі «Наталка Полтавка» І. Котляревського.
- 17.1** Драматичні жіночі долі у баладах Т. Шевченка.
- 17.1** Філософські роздуми Григорія Сковороди про людське щастя.
- 17.1** Бездуховність та егоїзм – головні чинники родинної трагедії у повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».
- 17.2** Перші уроки народної моралі (за повістю О. Довженка «Зачарована Десна».
- 17.2** Духовні цінності людини в поезії Ліни Костенко.
- 17.2** Кайдашеві звички в сучасній сім'ї.
- 17.2** Образ матері в поезії «Лебеді материнства» Василя Симоненка.
- 17.3** Тема Великої Вітчизняної війни у повісті Петра Вершигори «Люди з чистою совістю».
- 17.3** Образ рідної землі в поетичній творчості Галини Васютинської.
- 17.3** Образ рідної землі в творчості Володимира Пояти.
- 17.3** Світ природи рідного краю в поетичній творчості Віталія Сайнчина.